

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrta leta	6—	četrta leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafove ulice št. 5, (i. nadstropje levo), telefon št. 34.

Deželni zbor kranjski.

IX. seja. Nadaljevanje.

Ljubljana, 23. septembra.

Začetek ob 4. uri 20 minut po-

poldne.

Proti »lex Axmann«.

Ob slovenski stranki sta vložili vsaka zase svoj nujni predlog v zadevi učnega jezika na javnih šolah na Kranjskem.

Po času vložitve prvi je predlog posl. Jarec, ki predlagata, da naj deželni odbor izdela načrt zakona o učnem jeziku na javnih ljudskih in močanskih šolah na Kranjskem. Predlog naj se izroči šolskemu odseku, ki naj tekom 48 ur ustno poroča o stvari.

Predlog dr. Tavčarja in tovaršev zahteva, da naj deželni odbor izdela načrt zakona o slovenščini kot izključno učnem jeziku na vseh kranjskih ljudskih šolah izvenčni Kočevski okraj. Predlog naj se izroči šolskemu odseku.

Dež. glava v ar dolodi, da se oba predloga obravnavata skupno, čemur zbornica pritrdi.

Prvi utemeljuje svoj predlog posl. Jarec, ki pred vsem povdinja, kako je zbornica mirno trpeča, da ji je predsedoval namenik deželnega glavarja — Nemec, dočim v koroškem in Štajerskem deželnem zboru nastane največji hrap zaradi vsake slovenske besede. Nemci nastopajo najbrutalnejše proti Slovencem.

Dr. Triller: miti enemu človeku se nato zato skrivil las!

Vladni sistem je bil vedno proti Slovencem, za to, da se na Kranjskem ustavljajo Šliferanjske šole v popolnoma slov. krajih. Na nemški gimnaziji predava slovenski jezik navadno Puesko, namesto da bi se nastavil definitivni profesor, kvalificiran za pouk slovenščine, so imenovali suplenta-Nemca. Na Nižjem Avstrijskem se je sprejela znan lex Axmann in dr. Lueger je opravičeval to postavo, češ da se hoče steti izogniti narodnostnim bojem, ko bo dežela večno nemška. Ce vrlada sankejovira to postavo, so Slovenci na Kranjskem gotovo upravičeni do enakega zakona. Ce je Nižja Avstrijska samo nemška, je Kranjska samo slovenska dežela. Slovenske manjšine na Kranjskem, n. pr. v Kočevju (15% Slovencev) nimajo slovenskih šol. Šliferajn loviti tudi protilegalno

povsod slovenske otroke. Slovenci zahtevamo za slovensko Kranjsko samoslovenski značaj.

Poslanec dr. Ivan Tavčar.

Naša stranka si je štela v dolžnost, da stavi predlog, skoro identičen s predlogom poslanca Jareca, ki je svoj predlog tako izbrorno in navdušeno zagovarjal. Naš predlog se razlikuje od njegovega le toliko, da hočemo biti popolnoma pravični. Mi hočemo nobenega nemškega otroka, ne damo pa tudi nobenega slovenskega. Če boda oba predloga odkazana odsek, se bomo lahko zedinili.

Utemeljevati pa hočemo naš predlog še z druge strani. Ako je namreč na Spodnjem Avstrijskem nemška inteligencija začela trobiti vrog, da je deželni zbor kompetenten za določevanje učnega jezika ljudskim žaram, potem je ravnotako kompetenten v isti stvari tudi Kranjski deželni zbor. In če je kompetenten, ne bi storil svoje dolžnosti, če ne bi skenil sljenečega zakona, kakor nižjeavstrijski. So pa tudi še druge razmere, ki se bile povod predloga takega zakonskega načrta. Povod nam je bil vladajoči sistem, ki je nam Slovencem skrajno sovražen. Največja slabost tege sistema je pač ta, da živi vrlada vedno v misli, da je Kranjska nemška dežela, in to centralna vrlada, kakor tudi njen zastopnik v naši deželi, ki zastopa centralno vrlado tudi tukaj v tej zbornici, ki kliče v našo deželo uradnike, ki ne znajo niti besedice slovenski. Prepričati hočemo to vladu, da je Kranjska popolnoma slovenska dežela! (Odobravanje!)

Res je, da obsojam vse demonstracije, obsojal bi tudi one ki so se zgodile pred letom v Ljubljani, ali kar hirot je nemška soldatska doprinesla umor, potem tudi teh demonstracij ne more več obsojati noben pošteno misleči človek. In za ta umor nam vrlada ni se dala nikakoga zadoščenja, akoravno je to obljudila tovaršnji dr. Šusteršič, prav ni se niti ukrenilo proti tistem vojaštvu, ki je pred letom obhajalo svojo brezvestno orgijo v Ljubljani. (Tako je!)

Zato smatram tudi to demonstracijo, s katero hočemo demonstrirati proti isti vrladi, za popolnoma umenost in priporočam zbornici, da se izjaviti za nujnost mojega predloga! (Zivalno odobravanje!)

Predsednik otvoril debato o nujnosti obeh predlogov. K besedi se oglasti

posl. dr. Karel Triller.

Ne delam si glede usode obeh nujnih predlogov nikakih obetov. Ostala boda, ko se sprejmeta le lepa demonstracija, kajti vzprido danasnji razmer v Avstriji pač ni pričakovati nič drugega. Vzlie temu pa smatram za nujno potrebo, da se razpravlja o tej stvari v deželnem zboru, zlasti že zato, ker posebno v zadnjih časih visoko do neba pljuskojo valovi nemškega fanatizma in se skušajo pritisakti ob steno še takoznate slovenske manjšine.

Ne bom govoril o krivicah, ki se gode Cehom na Dunaju in Nižje Avstrijskem spletu, opozoriti hočem le na dejstvo, da je kulturna vzajemanost med slovenskim in češkim narodom pač veliko večja, kakor pa si jo predstavlja vrlada. Za zgled nemškega postopanja napram nam Slovencem so nam lahko naše sosedne dežele. Zata podpisem rad vsako besedo, ki jo je v tem oziru izpregovoril predlagatelj poslanec Jarec. Nečem govoriti o razmerah v Gradeu, kjer slovenska delegacija tvori v deželnem zboru zastopstvo dobre tretjine vsega deželnega prebivalstva, in kjer bi bilo skoraj prišlo do revolucije, ko se je izpregovorila prva slovenska beseda.

Na Koroškem bi nemški mob skoraj na cesti kamenjal vsakogar, ki bi se držnil izpregovoriti slovensko besedo. Opozarjam le na Gorico, kjer se naš boj ne vrši proti Nemcem. Vrlada je odredila, da se premesti slovensko mosko učiteljišče iz Kopra v Gorico, kjer je že dolga leta nameščeno slovensko žensko učiteljišče. Italijanski šovinisti, ona peščeria, ki jih je v Corici, so hoteli dvigniti celo revolucijo radi te zadeve, in vsa nemška javnost je bila na tisti strani, kjer je bila očitna krivica, — na italijanski strani! (Tako je!) To je očiten dokaz, da moramo upoštevati besede, da nam je treba vedno brusiti meč, ker se moramo braniti vedno na oba konca.

Znano je, kaka usoda čaka one slovenske dijake, ki obiskujejo avstrijske univerze. Poudarjam — avstrijske, kajti dunajska in graška univerze niste nemški univerzi, temveč namenjeni vsem avstrijskim narodom, da dobivajo na njih višjo izobrazbo. Ali na teh dveh avstrijskih univerzah so slovenski dijaki le nadležni gostje, ki so prisiljeni igrati vlogo narodnih mučenikov. Ce to gledamo, nisem prijatelj reterzijske politike, ali treba je, da re-

Klic: Kdo je to?

Dr. Triller: Svetnik Lascian. Dokler trpite na čelu šolskega referata moža, ki je najoddolčnejši nasprotnik slovenskega šolstva, ne morebiti naša vera trdna napram vašini

pa vedenje več, in že sedaj je vse polno.

Res imenitno je, kako si znajo nekateri ljudje pomagati. Tako so n. pr. vsi krakovski in trnovski ribiči opremili svoje ribiške čolne kot stanovanja ter zahtevajo in tudi dobe po deset kron za čoln od ene noči. Zeljarji so prišli na isto misel, kakor njihovi predniki za časa velikega potresa l. 1895 — tako se namreč bere v starih kronikah in v državnem muzeju je celo shranjen list nekega časopisa, katerega ime se pa ne ve, ki je celo priobčil sliko — svoje velike kadi so prenaredili v mesečne sobe po 300 K za kad in mesec. Neki mesar v bivoškem predmestju je izpraznil svinjak in ga oddaja po 10 K za en večer in za osebo.

Tako bi mogli navesti še celo vrsto takih izrednih slučajev, ali zastoste naj že to. Med drugimi je oddala tudi gospa Trčkova v Študentski ulici, svoji dve sobici, kjer je prej stanoval časnikar Vogalež. In ker je mislila, da sama lahko spi v kuhinji, je oddala tudi svojo sobo, v kateri je stanovala sama.

Tako prve dni po otvoritvi razstave je vprašal po stanovanju neki Čeh, imeniten gospod.

»Petindvajset kron na dan bode pličali, mn je dejala.

»Ano, anot je rek gospod in oblijbil, da bo plačeval konec vsakega tedna.

Drugi je prišel neki Rus. Ogledal si je sobico, ki je bila nekoliko manjša, kakor prva. Gospa Trčkova je zahtevala dvajset kron na dan.

»Harašo!« je dejal Rus in vzel stanovanje.

Tretji je bil Srb, velik, močan človek, ki ni dosti ogledoval sobe, temveč samo zahteval, da je v pritličju. To je bilo kakor nalašč, kajti gospa Trčkova je imela na razpolago edino le še svojo sobo, ki je bila v pritličju.

»Dobro«, je rek gospod, plačal za tri dni devetdeset kron in odšel.

Isti dan dopoldne se je ustavil pred Trčkovino hišo prevozniški voz. Voznik je vprašal gospo Trčkovo, ki je prihitela na prag, ali ne stanuje tu neki gospod Svinjarić iz Srbije. Ko mu je gospod Svinjarić pritrdir, so začeli skladati zabolj za zaboljem. Stvari so bile težke, kajti po štirje so komaj prenesli en zabolj v sobo.

Pozneje je prišel gospod Svinjarić sam in se takoj zaklenil v svojo sobo. Gospa Trčkova je slišala, da je začel odpirati zabolje. Čuti je bilo potem ropot zelenja, udarce s kladivom itd., zažvenketalo je okno in pokazala se je velika cev, in ko je gospod Svinjarić proti vederu odpril vrata, je gospa Trčkova v svoje veliko začudenje videla, da je zrastel v njeni sobi velikanski stroj.

»Rasbiti morao sam promor«, je rek. »Ništa zato, platim«, in dal ji je dve kromi.

LISTEK.

Ko sem se sell.

(Dalje.)

In jaz tepec vseh tepecev sem sam pisal to neumnost, a moja gospodinja je bila zopet tako neumna, da se je vsebla na limanice, in sedaj mi odpoveduje stanovanje, moje udobno stanovanje!

»In kaj hočete storiti sedaj?« jo vprašam.

»Kaj bi storila! Hudo mi je vedno, ali saj veste, vdvoda sem, teško se kaj prisluži. Vi gospod Vogalež, ste res redno plačevali stanarino, ali vidite, sedaj, ko bo razstava, se bo dalo vloviti lepih kronic. Nikar ne bo doli, saj bude lahko doobili drugo stanovanje in pustite meni ubogi vdovi, da zasluzim nekaj za svoja starata leta, ko ne bom več mogla!«

Kaj sem hotel? Nisem se ji upiral več, hitro sem se odpravil od doma in tekel po mestu za stanovanjem. Ali glej vrata! Kamor sem prišel, povsod so se izgovarjali, da jim stanovanja ni mogče oddati, ker ga hranijo za — tujee.

Bes jih plentaj, sem klel po tem sam pri sebi, ko sem po dvanajsturnem brezuspešnem iskanju komaj še lezel po stopnicah iz podstrešja petnadstropne hiše, in bil sem

take volje, da bi si bil najrajši sam sebi priložil par klofut, da sem napisal onto strahovito neumnost.

O vi bedaki, ki kaj verjamete časnikom in časnikarjem!

O ti sv. Pavel, ti patron žurnalistov, pomagaj mi!

Kar mi pade v glavo misel, ob kateri sem skoraj zaukal sred ceste samega razkošnega veselja. Prišel domov sem sedel k pisalni mizi, vzel iz predela papirja in začel pisati. Pričodnji večer pa je bilo čitati v »Južnoslovenskem dnevniku« sledeči podlistek.

Vseslovenska razstava.

Res nekaj divnega je ta naša vseslovenska razstava. Kamor se li ozre oko, povsod nekaj lepega, nekaj velikega, imenitnega. Tu ruski oddlek, v katerem vidiš vse, kar bi sicer videl le tedaj, ako bi mesece in mesece potoval od Petrograda pa do Vladivostoka, od Belega pa do Črnega morja, tam ti zopet kaže ponosni Čeh svoje bogastvo, druge misliš, da stopaš po ulicah kraljevske Varšave, zraven pa takoj stopiš na bratska russka ali slovaška tla. Potem pa mi Jugoslaviani. Vsi slovenski rodovi so se tu sešli, da pokažejo, kaj zmorejo. Ni čuda torej, da so prihitele v Ljubljano silne množice z vseh strani in vetrov sveta, da si tu ogledajo velikanski napredek slovanstva na podlu narodnega gospodarstva.

Dr. Triller: Dokler je baron Schwarz v deželi, ne bo miru!

V nadaljnem obžaluje, da se je ob prilikih te debate pokazal razpor med obema slovenskima strankama, češ, da tako izgubi demonstracija proti osrednji vladni na svojem vplivu. Pravi, da bi bilo lepše, če ne bi bili podali take slike naših razmer.

Dr. Triller: Vi nam očitajo Biedertha, mi vam pa očitamo Schwarza! Zakaj ga ne primete, ko je tu navzoč.

Dr. Šusteršič: se zopet previdno izogne deželnega zboru in barona Schwarza in začne zopet o državnem zboru in ministru Bilinskemu.

Dr. Triller: Tu smo v deželnem zboru, tu imamo deželno vladu, ne pa osrednje!

Ko poseže nato dr. Šusteršič po zastareli kosti, ki jo vedno glodajo klerikalci, ko jim zmanjka besedi, po pogodbi z veleposnetnikom, mu zadomi krepak odgovor: »Zakaj pa se v trgovinski zbornici vežete z Nemci?«

Dr. Šusteršič: je to očitanje seveda — »prešliš!« Nato opravljene Schwarza, češ da ga ni poslal Biederth v deželo, temveč Gautsch. In posito, da bi šel Schwarz v po-koj?

Dr. Triller: Govorimo od-krito! Kaj pa Biederthovo pismo? Kaj pa objubila?

Dr. Tavčar: Dr. Šusteršič se dela nevednega!

Dr. Šusteršič: nadaljuje, da bi bilo še slabše, ko bi šel Schwarz v pokoj, kajti Biederth bi postal na njegovo mesto gotovo moža popolno-ma po svojem sistemu. (Dr. Triller: »Zofizem!«) Schwarz pa zato ne gre, češ, ker nadro-napredna stranka vedno zahteva njegovo od-stranitev, kakor svoj čas klerikalci niso mogli cele dve leti odstraniti Heina, ker so vedno vplili: proč ž njim. Sicer pa da bi bil Hein lahko ostal še dalj časa v Ljubljani, češ, da je bil najboljši agitator za klerikalce.

(Dr. Triller: »Torej le hitro proč s Schwarzem, ki je najboljši agitator za nas! Storite z Bilinskim isto!«) Mi nismo z Bilinskim označeni. (Dr. Triller: »Kako pa! Morganatično!«)

Končno izvleče dr. Šusteršič na dan še »krvino manšeto«. Bilo ga je pač nekoliko sram, kar ga sicer ni prav rado, ko mu je dr. Tavčar zaklicil: »dr. Šusteršič, to pač ni za vas. To je kvečenju za Štefeta, ne pa za vas!« Napadal je tudi župana Hribarja, kar pač še prav posebej označuje govornikovo dostojnost: Napad na nevzočega!

Posl. Jarec je izvajal proti dr. Egerju, da profesor J. Jauker na II. diž. gimnaziji ni kvalificiran za način v nemščini, pa ipak ponuja in ravno tako ravnatelj Puezko ne za pouk slovenščine.

Posl. dr. Tavčar zavrača dr. Egerjevo trditev, češ da je prej zagovarjal ministra Bilinskega. Dr. Eger izkrivila dogodek, kar mu ne služi posebno v čast. Storili smo le to, da se nismo pridružili osebnemu napadu, drugega nismo storili ničesar.

Dr. Šusteršič ne bom odgovarjal, za to se bo našla že še prilika, (zeleno) odgovarjal mu ne bom tudi na to, ko je napadel moža, kateremu je danes umrl sin!

Deželni glavar zaključi debato, a podeli se preko poslovnika besedo dr. Šusteršiču, ki izjavlja: »Obžajujem, da nisem vedel prej, da je umrl sin gospodu županu. Grem še dalej in izrekam v imenu S. L. S. so-žalje prizadeti rodbini!«

Nujnost in meritum predlogov se sprejmeta nato s slovenskimi glasovi. Predloga se izročita šolskemu oduku.

S strahom je opazila gospa Trčkova, da je gospod Svinjarič tebi nič meni nič razmetal po njem lepem divanu, na katerega se je vse dal le ob največjih praznikih in na smrtni dan svojega pokojnega moža, cel kup orodja in iz posode za mazilo je celo kapljalo olje na divan.

»Moj Bog, moj Bog,« je tarnala gospa Trčkova, »moj lepi divan, ves bo pomazan, iznova ga bom moral dati preobleči.«

Ništa zato!, jij je odgovoril gospod Svinjarič, »platim!« In odsel je.

Pod noč je pripeljal postrežek za pana Huslaža čuden zaboj in ga odložil v njegovi sobi. Sploh je bil gospod Huslaž malo doma, posebno podnevi. Prišel je po navadi proti jutru domov.

Drugo jutro se je šele čudila gospa Trčkova. Komaj je bilo pet ura, že je nekdo zvonil. In ko je pogledala skozi okno, je videla pred vrati nekega možakarja, ki je imel na vrvi otvezeno debelo prase.

»I kaj pa vendar hočete?« je vprašala.

»Ali ne stanuje tu neki gospod Svinjarič iz Srbije?« Pripeljal sem mu naročenega prasca.«

»Moj Bog, moj Bog, kaj bo pa delal z njim?«

Med tem je že začel iz eevi, ki je molela iz Svinjaričeve sobe, puhati dim in začul se je ropot kolesja na stroju. Gospod Svinjarič je sam pri-

Električna centrala.

Posl. dr. Lampe utemeljuje nato svoj nujni predlog, ki se glasi doslovno:

»Deželni odbor se pooblasti, da zgradi deželno električno centralo na Gorenjskem in v ta namen nakupi potrebne vodne sile. Predlog naj se izroči odsekui za deželna podjetja, ki naj poroča zbornici tekom treh dni.«

Utemeljeval je predlog s tem, da bo naprava v veliko korist obrti, ki se bo gotovo zelo razvila. Stvar je tembolj nujna, ker namerava država v svoje svrhe porabiti vodne moči in tako odvzeti direktno koristi ljudstvu. Za električni tok se je oglasilo že jako veliko odjemalev, posebno v večjih industrijskih krajih v industrijske namene, pa tudi za razsvetljavo, da se bo stvar gotovo rentirala.

Posl. Pirehi bil za predlog, če ne bi se glasil tako kategorično, da naj se naprava takoj zgradi in vodne sile takoj kupijo. Vendar je treba študirati celo vprašanje s tehničnimi strani in posebno natančno glede rehabilitete. Poslanci narodno-napredne stranke bi gotovo glasovali za predlog, če bi bili preprčani, da se stvar oživotori na res reellni podlagi. Danes pa še nihče ne ve, kako je s stvarjo. Treba bo še dobiti koncesijo, kar bo trpelo gotovo par mesecov, treba je še natančnih študij. Zbornica naj pooblasti deželni odbor, da stvar natančno prouči in poroča zbornici v prihodnjem zasedanju.

Posl. Lenarcic je predlog simpatičen, vendar pa ni zato, da bi se zadeva resila takje hitro. Iz predlagateljevega poročila je čutiti neko bojanjen, da ne bi država pograbiila te vodne sile. Dr. Lampe ima torej v mislih že neko določeno vodno silo. Na drugi strani pa je treba še dobiti koncesijo. Če se izrečemo za to podjetje, bo treba štetni milijone, zato je treba velike previdnosti. In podatki o stvari so tako malenkostni! Odsek pa naj poroča zbornici že tekom treh dni! Da votiram tako veliko sveto, je vendar treba tehtnega preudarka. Predlagateljeva stranka pa naj ne napravi iz zadeve politikum. Stvar je popolnoma gospodarskega značaja, in treba je, da se reši vprašanje mirno in stvarno. Vedeti je treba pred vsem, koliko stvar vendar stane, sedaj pa ve zbornica o celi stvari toliko soditi, kakor slepec o barvah. V treh dneh ni mogoče proučiti cele zadeve, zato naj se zbornica ne prenagli.

Medtem je prevzel predsedstvo baron Liechtenberg.

Ko je še dr. Lampe očital predgovornikoma, da hočeta stvar zavleči in zatrjeval, da zadevo proučujejo že dalj časa strokovnjaki, natančnejšega pa da ne more povediti, če ker je zadeva popolnoma trgovskega značaja, je bil predlog sprejet s klerikalnimi glasovi.

Zvišanje tarifov na južni železnici.

Posl. Povše je nato stvarno utemeljeval nujnost svojega predloga glede zvišanja tarifov na južni železnici. Južna železnica namerava zvišati svoje tarife za celih 7% nad nanovo zvišane tarife državnih železnic, ki stopijo v veljavno šele z novim letom. Dežela bi vsled tega zvišanja veliko trpela, zato predlaga, da naj deželni zbor sklene odločen protest proti temu zvišanju in pozove vlado, da ne pritrdi temu zvišanju. Protest naj se brzjavnim potom prijavi osrednji vladi.

Nujnost in predlog sta bila brez debate sprejeta soglasno.

Interpelacije.

Posl. dr. Pegan in tovariši interpelirajo deželno vlado zaradi po-

stopanja političnih oblasti napram županstvom v zadevi plesne licence. Interpelantje se pritožujejo, da okrajna glavarstva dovoljujejo preko županstev plesne licence.

Tajna seja.

Deželni glavar proglaši nato, da se vrši tajna seja, in pozove poslušalstvo, da se umakne z galerij. Tajna seja, ki je bila precej burna, je potrajavača četr ure.

Seje odsekov, Peticije.

Ko se zopet otvorja javna seja, naznani predsednik, da se vrši seja finančnega in upravnega odseka danes ob 11. dopoldne, upravnega ob 9. dopoldne, šolskega ob 10. dopoldne, verifikacijskega pa ob 3. popoldne. Odsek za izpremembo poslovnika se je konstituiral in izvolil za predsednika posl. dr. Krecka, za podpredsednika pa posl. Višnikarja. Sejo ima v pondeljek, 27. t. m. ob 3. popoldne.

Vsa sila peticij, večinoma za podpore, redne in izredne, se izroči odsekom, največ finančnemu.

Ko je deželni glavar še priporočil odsek, naj marljivo delujejo, je zaključil sejo ob 7. uri zvečer.

Prihodnja seja v torek, 28. t. m., ob 10. dopoldne.

Državni zbor.

Dunaj, 23. septembra. Ako češki deželni zbor ne bo mogel zborovati, potem sklicevlja državni zbor že na dan 4. oktobra, da naredi končne vsem deželnim zborom. Ako pa bi deželni zbor češki mirno delal, potem se snide državni zbor šele nekako 20. oktobra. Zborovanje državnega zobra bo trajalo tja do Božiča, seveda le, če ne bo obstrukcije, kajti zaradi krize na Ogrskem ni misli na sklicanje delegacij.

Češke stranke in vladne spravne predloge.

Praga, 23. septembra. Parlamentarni komisiji čeških agrarcev in mladobčeške stranke sta imeli posvetovanje, na katerem sta se zedinili na skupno taktično postopanje. Tudi sta se zedinili, odkloniti vladne spravne predloge, ker niso primerna podlaga za rešitev narodnostnih nasprotij na Češkem.

Ogrska kriza.

Budapest, 23. septembra. Popolna negotovost in nejasnost, kaj se zgoditi in kako se reši kriza, je rodila najraznovrstnejše govorice. Med drugim se čuje, da cesar ne bo sprejel demisije sedanjega ministrstva, nego bo zahteval, da mora to ministrstvo izpolniti v paktu s krono prevezte dolžnost in izpeljati volilno reformo. Zoper to grme vsi listi, tako Kossuthove kakor ustavne stranke.

Zarota v Novem Pazarju.

Sarajevo, 23. septembra. Turška oblastva so prišla na sled veliki zaroti in zaprla kakih 30 oseb, med njimi več duhovnikov in učiteljev. Mnogo osmislencev je pobegnilo. Turška oblastva pravijo, da so zaročniki hoteli v novopazarskem sandžaku napraviti revolucijo, da dosegajo združenje s Črno goro.

Italijanska mornarica.

Rim, 23. septembra. Finančni in mornarični minister sta sklenila z veliko bančno skupino finančno-pogodbno, vsljed katere bo mogoče zgraditi v 40 mesecih vse nove ladje, kar jih je sklenil parlament napraviti. V 40 mesecih bo torej italijanska armada trikrat tako močna kakor bo avstrijska šele v 10 letih.

Trčkovi, da proti uvozu pečenih svinjskih klobas v tuje države pač gotovo ne bo nikakega ugovora, ali gospod Trčkova ga ni več poslušala, temveč si zatisnila ušesa z obema rokama, da ne bi blišala prasičega evila in stekla v kuhihino.

Tako so potem vsaki dve ura pripeljali prasiča in odpeljali pečene klobase v razstavo. Soba je že vsa plavala v krvi, kri je že skoraj tekla na hodnik, nekaj strašnega za gospoda Trčkovo, ki se še piščanca ni upala zaklati sama, temveč je za to krvoljeno delo vedno naprosila sosedovo kuhihino.

Tretji dan je ostal pan Huslaž doma in iz njegove sobe se je začelo čudno bobnenje, sedaj močnejše, sedaj lahnejše, ki je pa končno postal tako silno, da se je kar treselj stron.

Vsa prestrašena hiti gospoda Trčkova v prvo nadstropje, potrka, in ko se nihče ne oglasi, odpre vrata. Gospod Huslaž je stal lesketajočih se oči pred mizo in igral na velikanski bas. Na vprašanje, kaj vendar počne, pravi, da igra svojo najnovješo kompozicijo, solo za bas, ki jo bo izvajal na slavnostnem koncertu. Ko je gospod Trčkova izrekla ponižno željo, naj bi igral morda nekoliko bolj potihomo, ji je odgovoril, da je to njegova stvar, da je v svoji sobi, da je plačal, da sploh nikogar nič ne briga, kaj tu počne. In ko gospod Trčkova le še govori, prisloni gospod

Dopisi.

Iz Črnomlja. Kaplanec Mirko je zbolel na umu; — zlet metliškega in črnomaljskega »Sokola« v Semiču mu ne da spati. — Mogoče pa je vendar, da mu je samo pogled na kako brisko »Sokolico« vnel srce in pozval v spomin oni lepi in vendar nesrečni večer 5. septembra, ko se je toliko pehal, a je moral resignirati na uspeh!! Torej kako je Mirko? Vse-kako si prenaglo zavilil in bevsame same zavisti in srda po »Slovenec!« Videl si disciplino v naših vrstah, videl izvežbanost v telovadbi, videl in moral si videti vseskozi korektnost in največjo dostojnost! Pa zavist, to je črv, ki gloje — in ti hočeš biti božji namestnik? Gneva in jeze poln vprašuje katekizemsko; pozabil pa si pri št. 1. na primeren Motto: »Der grösste Schuft im ganzen Land; das ist und bleibt der Denunziant!« Tretješčola denuncirati: Kako nizko, kako podlo! Kdo pa je telovadil pri Sv. Jožefu? No, o tem molčimo! In kako nesramno se glasi: Kaj ne zabranjujejo šolske postave novomeške gimnazije dijakom vsako udeležbo pri takih društih, kakršno je sokolsko? Po dr. Marinkovem receptu bi se glasil odgovor nekakovo takoj: pri takih, kakršno je sokolsko ne, pri takih, kot je izobraževalno v čeških strankah. Ampak seveda po vseh postavah!

Iz Črnomlja. »Slovenec« je prinesel dne 17. t. m. štev. 212, dopis iz Semiča, to je iz semiškega farvoža. V tem dopisu opisuje poset Sokolov iz Črnomlja in Metlike. No to bi ne bi lo nič hudega, saj ima Sokol to nalo-

go, da obiskuje rad svoje sosede in tem vzbujajo med ljudstvom narodno-zavest. Napadal pa je v svojem govoru s svojo znano odkritostjo in resnicoljubnostjo podpisanega in mu žuga pogin in to samo radi tega,

ker sem se drznil pozdraviti do Sokole in Sokolice kot podnačelnik semiške požarne brambe; seveda sem storil to storil pri povelju svojega načelnika.

Ko bi bil gospod dopisun kdaj pri popoldne svojemu načelniku ravno tako pokoren kot mora biti podnačelnik svojemu stre-gemu šefu. Gleda mojega pozdravja pa odgovarjam dopisom tole: Po-

zdravil sem došle v imenu požarne brambe, pričeval pa sem tudi to, da jih pozdravlja požarna brambe, ko je vse došlo društvo pri prihodu sprejemo, in pozdravijo, za kar vabi slavno načelninstvo, da glede tega sprejema vse potrebone ukrene.

Zupanstvo Semič, 12. sept. 1909.

Jakob Punt.

Pečat: Ob

stržnik, a če so tudi vsi hrastniški odborniki glasovali proti njemu, je to znak, da nismo z nobenim taistih v zvezi in da le izražamo voljo domaćinov volilcev. Gledo občinskega lova naj konstatiramo samo istinita dejstva: Gg. Drasch in Roš sta imela vsak polovic občinskega lova. Ko se je éulo, da namerava g. Drasch lov opustiti, se je obrnil g. Roš nanj, naj mu prepusti še svojo polovic. G. D. mu je odgovoril z Dunaja, da se pelle mesece majnika domov v Vipavu ter da se oglesi pri tej prilikri pri njem v Hrastniku. Toda éudno! G. D. ni bilo, pri občinski seji je pa bil stavljen predlog, naj se cel občinski lov odda Burgerju, ne da bi prišel na licitacijo, ker ga g. Drasch noče imeti nadalje v zakupu. Vsi odborniki so glasovali za predlog (razum g. Roša seveda) in tako je prišel g. Roš ob lov, ker ga g. Drasch pri glavljstu ni naznani kot sonjemnik. Po Hrastniku pokajo sedaj nemške puške. Naj g. malkontent pomici, kake posledice ima to za narodnost hrastnika in cele občine. S svojimi dopisi nismo hoteli nikogar name-noma žaliti, edino le opozoriti občinsko vodstvo na nekatero, kar škoduje narodu. Če smo g. županu očitali malo nemškutarije, Bog pomagaj, mnogo je še takih pri nas v Trbovljah, tako gotovo, kakor da ni nobenega, ki bi si upal trdit, da g. V. ni bil nemškutar. Bil, pravimo, a če zdaj čas res ni, nas odkrito veseli in se radujemo, ker naš narod bi imel v njem izredno moč, ki bi se dala uporabiti celo na odličnih mestih. G. malkontentu še eno! Malo ostreje smo hoteli danes soje trditve dokazati, a zadnji dve lepo uspeli sokolski slavnosti naš spravili v nekako dobro voljo, da smo na to in ono pozabili. Sploh bi nam ne bilo ljubo, če bi morali biti preveč osebni in bi morali za kakšne dokaze celo imenovati nekatere naše somišljence, katerim bi ne bilo ljubo, da se jih vlači po listih. — Sploh pa prosimo dopisnika »N.« dnevnika, naj nikar ne blati onih hrastniških Slovencev, ki so se že izkazali v ognju, da so zvesti Slovani, kajti iskati moramo že sedaj pota, da se vsi, ki zares narodno čutimo in bodisi da pripadamo narodni ali demokrasi ali drugi stranki, zdrúzimo, ker kmalu pridemo v boj, ki bo silno nevaren za našo občino, zlasti pa se za Hrastnik... Ce nam kaj ne bo prav, se zopet oglasio.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. septembra

+ Uspehi klerikalne politike. Zalostno novico smo izvedeli v včerajšnji seji dež. zborna. Deželni odbor se je obrnil na ministrstvo za podporo prepotrebnih vodovodov, a dobil je odgovor, da voda nobene podpore ne dovoli. To je gotovo bridko, kajti brez državne podpore je vsaka zgradba vodovoda na Kranjskem cisto nemogoča. Klerikale so obetali kmetijskim volilem zlate gradove, sedaj pa še vodovodov ne morejo zgraditi, ker naš narodni jezik nobenih pravic. Proti čitanju slovenskih interpelacij in slovenskih predlogov ter sploh proti rabi slovenskega jezika remonstrirajo Nemci na hrupen način in žalijo slovensko narodnost in slovenski jezik. Postavljajo se na tališče, da slovenskega jezika ne razumejo. Naj pogledajo na Češko. Tam dosti nemških poslanec ne razume Češko in Čehi tudi niso dočni razumeli nemško — a vendar se je vedno dopuščalo nemški govoriti, da si je večina češka. O Kranjski niti ne govorimo.

+ Deželni zbor istrski nima sedaj sej in sicer vsled dogovora med Slovani in med Italijani. Seja bo sklicana kadar dožene spravni odsek vsa preporna narodocna vprašanja tako, da bo mirno in redno delo deželnega zborna popolnoma zagotovljeno. + Občinske volitve v Škofiji Loka. V četrtek, 23. t. m. je volil tretji razred. Klerikale so prgnali na volilce vse svoje backe. Celo okoliških kmetov, ki imajo svoje parcele pod mestno davčno občino so še imeli v rezervi, za slučaj, da bi se naši meščani hoteli udeležiti volitve v tem razredu, ki so ga klerikale imeli vedno v svoji oblasti. Izmed 367 je prišlo volit samo 60 volilcev. Klerikale so izvolili svojih 6 odbornikov in 3 načelnike v mestno občinsko zastavstvo, ter so jo potem klaverno odkrili domu. Veselo razpoloženje se je lotilo naših zavednih meščanov, ko so sledili klerikalne volilee cincat na rotovž k volitvi. Izgledalo je vse, kajtor kaka komedija v eirkusu. In za komedijo so klerikale prirejali skoraj vsak večer shode, sestanke in agitirali tako strastno, da so si eden drugemu podaljšali kljukte. V petek 24. t. m. voli drugi razred. Izid volitve v tem razredu je odločilnega pomena. Naši zavedni mescani so v tem razredu postavili svoje kandidati. Nasprotniki so isto storili in so zmanjšali tudi gotovi. Prvi razred voli v soboto 25. t. m. popoldne.

+ Slovenski privatni docent na dunajskem vsečilišču. Ministerjalni koncipist v trgovinskem ministru g. dr. Fran Žižek se je na pravni fakultetu dunajskoga vsečilišča habilitiral kot privatni docent za statistiko.

+ Nečuvane razmere na državni železnici. Trbiž je postaja, kjer so napravljeni dvojezični napisi in kjer mora uradništvo znati slovenski, ker drugače s slovenskim občinstvom sploh ne more izhajati. Toda dobesedni uradniki, ki so tako zagrizeni, da za nobeno ceno ne govore slovenski, če vidijo človeka, o katerem mislijo, da zna nemški. Pred kratkim je prišel dež. poslanec Pire na to postajo. Blagajničarka je bila dvema potnikoma na slovensko zahtevanje že dala listke, ko pa je poslanec Pire v slovenskem jeziku zahteval štiri listke, blagajničarka naenkrat ni več razumela slovenski. Zahtevala je naj poslanec Pire nemški govor in ker tega ni storil, mu je pred nosom zaprla lino. Zaradi tega impertinentnega postopanja se je šel poslanec Pire pritožiti v pisarno. Tam je dobil uradnika, ki je v zagrizenosti prav vreden tovarš.

silno nevarnost, ki preti Kranjski deželi. Seveda niso klerikale tega nič zapazili, ker se sploh ne zanimajo za ljudske koristi. Imeli so toliko opravkov, da bi ujeli ministarski portfelj, da se za melioracijski zaklad niso utegnili zmeniti. Zarili so se da je v svojo obstrukcijo in prišli več v fak položaj, da sploh nimajo več nobenega stika z vladom. Še pokazati se ne sme nobeden pri ministrih in vsled tega tudi niso mogli vladu opozoriti na potrebo kranjskega prebivalstva in jo prepričati, da življenjski interes kmetstva prebivalstva zahteva, da podpira država vodovode. Tako se je zgordila nesreča in psovanje klerikalcev priča, da sami ne verjamejo, da bi se dalo kaj popraviti in da razsajajo in protestirajo, samo da bi svojim volilem naseku peska v oči in jih vzdržali v mnemenu, da se še vse na bolje premeni. Upajmo, da se to zgoditi in da najde glas deželnega zborna ugoden odmev. Če pa se to ne zgoditi, naj se kmeti volitev zahvalijo svojim poslancem. Kakor si kdo postelje, tako leži.

+ Tesno koalirani. Susteršič je včeraj v dež. zbornu otrobe vezal. Med drugim se je tudi iznebil otroče trditve, da je narodno-napredna stranka s sedanjo vladom tesno koalirana. Ce bi bilo tako, če bi imela narodno-napredna stranka tako zvezo z vladom — ali misli dr. Šusteršič, da bi bil danes baron Schwarz še kranjski deželni predsednik, da bi deželna vladila še izvršilni organ klerikalcev, da bi še spuščali na nas orožnike in rablje? Torej pamet; dr. Šusteršič, le pamet!

+ Hans Woschnagg je vendar udolžil svoj mandat. Njegova odpoved je stopila v veljavno po volitvi odsekov in odbora. Pri teh volitvah je še hotel biti na uslužu nemško - na predni večini, ki razpolaga z zelo majhno večino glasov.

+ V pokoj je šel na lastno željo deželnovladični oficijal Ivan Grebenz.

+ Klub narodno-naprednih obč. svetnikov v Kranju je sklenil županu g. ces. svetniku Ša v niku izreci obžalovanje zaradi napada v »Gorenje« in izjaviti, da ni v nobenem stiku s tem napadom.

+ V štajerskem dež. zboru je prišlo opetovanje do jasne vladne zaporov, ker nemška večina neče priznati slovenskemu jeziku nobenih pravic. Proti čitanju slovenskih interpelacij in slovenskih predlogov ter sploh proti rabi slovenskega jezika remonstrirajo Nemci na hrupen način in žalijo slovensko narodnost in slovenski jezik. Postavljajo se na tališče, da slovenskega jezika ne razumejo. Naj pogledajo na Češko. Tam dosti nemških poslanec ne razume Češko in Čehi tudi niso dočni razumeli nemško — a vendar se je vedno dopuščalo nemški govoriti, da si je večina češka. O Kranjski niti ne govorimo.

+ Iz šolske službe. Premeščen je prov. učitelj Fran Starman iz Matenje vasi v Kutežovo. — Učiteljski kandidat Maksimilan Kalan pride kot prov. učitelj v Matenjo vas.

+ Bivši prov. učitelj v Šmartnem pri Litiji, Albin Lajovec pride v Cerkle. — Za potovalni učiteljice sta imenovani Cecilija Skubic za Postojno, Karolina Zehrer za Vipavo. — Pom. učitelj Rudolf Poljanec pride iz Ljubljane v Šmartno pri Litiji. — Doseganja prov. učiteljice v Kolovratu, Marija Jelene se je odpovedala službi.

+ Iz šolske službe. Mesto obolelega učitelja Frana Kranjana pride v Podstenje učiteljska kandidatinja Helena Ozanić.

+ Za družbo sv. Cirila in Metoda je podaril gospod Fran Mally, tovarnar v Ljubljani, 20 K mesto venca na krsto g. dr. Milanu Hribarju.

+ Namesto venea pokojnemu sotrudniku g. dr. Ivanu Milanu Hribarju je dr. Karel Triller daroval društvo »Domovina« 25 K.

+ Za družbo sv. Cirila in Metoda podaril je gospod Ivan Knez, vetrinčec v Ljubljani 40 K mesto venea na krsto g. dr. M. Hribarja.

+ Za družbo sv. Cirila in Metoda mesto venea na krsto g. dr. M. Hribarja podaril je g. dr. K. vit. Bleiweis-Trstenški 10 K.

+ Akad. fer. društvo »Sava«.

Sinoči je preminil g. dr. I. M. Hribar, starešina našega društva. Naša častna dolžnost je, da ga spremimo na zadnji poti. Pozivamo torej vse te člane in gg. starejšine, da se v kar največjem številu udeležite sprevođa.

+ »Savani« se zbirajo za trajajni pogreb starejšine g. dr. I. M. Hribarja v »Narodnem domu« ob 3. popoldne. Odbor nujno prosi vse te člane in p. t. gg. starejšine, da pridejo v društvenem kulerju in polnopravno.

+ Pozor pevci pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Preminil je naš podporni član preblagorodni gosp. dr. Iv. M. Hribar, odvetnik. Sprevoda se udeležimo korporativno, zbirališče jutri 25. t. m. ob pol 4. popoldne v društvenih prostorih.

Odbor.

+ Telovadba tekmovalne vrste z mednarodne tekme v Luksemburgu, ki bo v nedeljo na vrtu hotela »Tivoli« (Švicarija), prične točno ob pol 5. popoldne, zato naj se zbere slavobčinstvo pravočasno. Da ne bo pri blagajničarji prevleklega navala, naj se preskrbi, da kdor le more že naprej vstopi. V predprodaji jih ima trgovina Gričar & Mejač v Prešernovi ulici po sledenih cenah: Sedem pred orodjem in pa na balkonu po 2 kroni, bližnji sedeži ob mizah po 1 kroni, ostali sedeži ob mizah po 60 vin. V slučaju slabega vremena bo ta telovadba v telovadnici Ljubljanskega Sokola v »Narodnem domu«, kjer bo do razvrstjeni sedeži v istem redu, kajtor v »Tivoli«, zato naj imajo vstopnice isto vrednost.

+ Slike z Luksemburga z mednarodne tekme je razložila Slovenska Sokolska zveza v trgovini Gričar & Mejač.

+ Odbor slov. pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, vabi brate pevce, gospo in gospice veselčnega odseka k poslovilnemu sestanku, ki se

vrši v restavraciji »Narodnega doma«, dne 26. septembra 1909 zvečer ob 8. uri. Udeležite se polnoštevilno, da se poslovimo ob bratov pevcev, ki odhajajo za daljšo dobo k vojakom. Vabimo tudi vse prijatelje našega društva in ljubitelje slovenske pesmi, da pokazemo, da znamo cenni naše marljive pevce, ki so nam bili vedno dobra opora v delu za našo narodno stvar.

+ Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani opozarja najljudneje svoje člane na glavni sestanek, ki se vrši v soboto ob pol 9. zvečer v salonom hotela »Ilirija«. Z ozirom na to, da bodo nudili ta sestanek mnogo zanimivega in da pridejo do razgovora veleposmembne strokovne stvari, tako glede ureditve zapiranja trgovin itd. pričakuje odbor, da bode udeležba polnoštevilna.

+ Izredni občni zbor »Slovenske Filharmonije« v Ljubljani vrši se dne 1. oktobra 1909 ob 8. zvečer v prostorih hotela »Štrukelj«, Dalmatinov ulice. Dnevnih redov: Volitev predsednika in odbora.

+ Ali misijo na ta način obogatiti? Tako bi vpravil lahko vsak časnikar poročevalce, ki se v potu svojega obraza trudi celo ljubo do podne in še dalje v deželni zbornici in se hoče okreplati s čašo brizganca ali četrtrinko vina. Brizganec po 40, četrtrinka vina po 60 vinarjev. Priponimo, da ima postrežbo v oskrbi — hotel »Union«.

+ Telovadno društvo »Sokol« v Šiški naznana, da so dosedaj oskrbovane še vse planinske koče razven Orožnove na Crni prsti. Kamniška koča zavrti se v nedeljo 26. t. m. ostale pa 3. oktobra. Turiste in izletnike opozarjam, da se nudi v jesenskem času obiskovalec planin najčistejši razgled. Jako hvaležna partija glede krasnega razgleda je sedaj na Golico.

+ Hrastniku se snuje samostojno društvo »Sokol«, izvor zadnjih prireditv. Pravila so že poslala v Gradec. Hrastniški nemčurji skušajo prikriti velike tativne na njih »veseli«. 3 tativne so poslali za mejo, da ostane stvar nezasledovana. Sramota ne izgine: poleg Dezepečke, Leiljerje, Burgerja so sedeli tatova, ki so kradli vse, kar jim je prišlo pod roke. — V ponedeljek so imeli glazarij pogreb; vracali so se iz Dolata totalno pijani, med njimi nemški nadučitelj Schuen, ki je vpil nad slovenskim mladeničem: Heil und Sieg, den — auf den Strick. Vredno nemškega turnarja.

+ Javna telovadba v Trbovljah. Več in več tal si pridobiva sokolska ideja, mnogobetajoče gibanje — pa opažamo na tem polju zlasti po savski dolini. Dolgo časa je samoval Zagorski Sokol, a v zadnjih 2 letih so mu pridružila bratska društva v Brežicah, Krškem, Hrastniku. Trbovljah in Litiji. Radeče, kdaj se prebude in stopite v naše vrste? — Zadnjo nedeljo se je pokazal trbov. Sokol, ki si je pridobil tekom tega pol leta vse simpatije, z veliko javno telovadbo pri g. Forteju na Vodah. Poldanski vlaki so privredili Sokole in Sokolice z naraščajem iz Zagorja, dalje Sokole iz Hrastnika in zastopnike brežiškega Sokola. Sprejem je bil nad vse prisrčen, tem veseljši, ko smo videli, kako se je v tem kratkem času oponoglo bratsko trbov. društvo. »Kot toča« so leteli po dolgi trboveljski dolini na nas šopki, živahnemu pozdravljanju je bilo v dokaz, kako ljudi smo bili vrlini Trbovljem. Raz šole so vihrale zastave, občinska hiša je bila okrašena s trobojnico — kar nam je bilo v nepopisno zadoščenje. — Poznamo g. župana, kateri izvrstnega govornika, a v tako lep, dovršen govor pač se ni ovil svojih misli, kako je storil s svojim pozdravom. Navduševal nas je k vstrajnosti, opominjal, naj si ne kreplimo samo telesa, tudi duševna moč mora rasti, znacaji se utrditi. Veseli ga, da vidi med Sokoli zastopane vse sloje in posebno toliko učiteljstva. Gromovit na zdar je odmeval po trboveljski dolini, ko je končal pozdrav nje vrlji župan Zahvalil se mu je brat Koprivec iz Zagorja, častitajoč Trboveljcem k takemu županu. — Telovadba se je pričela točno ob 4. uri s celjskimi prostimi vajami, ki jih je izvajalo 50 telovadcev; smelo trdim, da se te vaje dolje ne niso nikjer s toliko točnostjo in sigurnostjo izvajale. Čudili smo se, zakaj se je določilo, da telovadijo Trboveljci na orodju ločeno, telovadba nam je dokazala vzrok. Nastopili so v treh vrstah menjajo na drogu, bradljivi, konju in skok, z dovršenostjo, ki je vzbujala silen aplavz; neverjetno, da se je moglo toliko doseči v tem času. Častitamo jim iskreno k odlidnemu uspehu. Nato se sledili Zagorjani z dvema v Hrastniku, češitajoč Trboveljcem k takemu županu. — Isti nam je izreči na naraščaju. — Nad 3 tisoč občinstva je prisostvalo tej javni telovadbi, kako veliko, plemenito delo vrše v teh dolinah Sokoli! Le krepko, smelo na

prej! — Fortejeva dvorana se je do zadnjega kotača napolnila po telovadbi. Radost je sijala z obrazov Sokolov, zadovoljno, veselo je bilo občinstvo, ki je ponovno klicalo na oder pevce glasbenega društva Zagorje in one trbov. »Zvona«. Bil je lep dan!

Celjski perfum. Od Savine se nam piše dne 23. septembra t. l.: Bolj nesramnih pisačev jih ni, nego so oni pri celjski »Deutsche Wacht«. Tem pisumu ni nič svetega, vse obljilo z nesnago umazanega svojega pesna. V zadnjem času so se spravili zlasti nad okoliško občino celjsko, o čemer je pisal že parkrat tudi vaš list. — Okoliška občina celjska je spet povod, da to »kulturno trobilo slovitih celjskih «Nemcev« pozabavlja našim pravakom ter jih nazivlje poneumnevalec naroda, kateremu baje ne privoščijo — à la dr. Kukovec! — znanja nemščine. Ob tej priliki se smeši »D. W.« tudi z našega jezika in sicer na tak način, kakor to le morejo ljudje, ki ravno le žive ob zabavljanju. — Le norčujete se iz našega »idioma!« Čembolj to delate, tembolj kazete, da vendarle uvažujete važnost tega jezika! Brez znanja slovenščine bi si Celjani niti ne mogli prislužiti — kropa. »Wer schimpft, der kauft.« — Ce pa mislite, da bodemo — liki vi — tudi brodili po blatu, se motite; to delajo le — svinje. Dalj časa so »svinjarje« stalna rubrika v »vahti«, patent na nje ima znani — Gussenbauer. Ta mož velikega telesa, a zmedenih možgan, zdaj z Dunaja meče smrdljive svoje bombe na okoliško občino celjsko. On si domisljuje, da jo bo vendarle »reformiral«. Revše, le brodi dalje in rij po blatu! Kar pa zrije, to odkajd v »vahti«, saj ona ljubi to dišeče blago... Bon appetit!

Nesreča v gorah. Pretečeno nedeljo v mraku poslovil se je učitelj v Cadru nad Tolminom, g. Josip Tavš od svojega tovariša gospoda Semuliča iz Zallaveca ter krenil proti svojemu nad 2 uri oddaljenemu v gorah ležečemu službenemu mestu. Med potjo postal je v neki knečki hiši ter se z gospodarjem kratek čas razgovarjal, nato se pa poslovil. — Kmet mu je odločno odsvetoval naj ne hodi v mraku po strmi, nevarni kozji stezi, posebno pa ne brez luči. Konaj 24letni krepki mladenič, izborn turist, se mu je nasmehnil, ter rekel, da je že neštetokrat prekorakal to stezico ter je odšel. Nad prepadom Jalovnica mu je najbrže spodeletelo in revez je padel v nad 100 m globok prepad, ter obležal nad 2 m globokim tolinunom. — Kot potovalnega učitelja za Cadr in Laz se ga ni takoj pogrešilo, ker so ljudje mislili, da je v Cadru ali pa na Lazu. Šele v sredo se je pričelo po njem popravljati ter iskat. Nad zgoraj omenjenim prepadom našli so njegov klobuk, ter to sporočili v Tolmin. — Tačkoj so se podali na lice mestni njegov intimir priatelj e. kr. okrajni gozdar g. Viktor Presl, Gatej, Maks pl. Premerstein, F. Sili, Klementi in različni sosedni kinjeti, ki so našli g. Tavša v prepadu mrtvega. Po trudopnem, opasnom delu pod vodstvom g. Presla in Gateja po strmih stenah se je končno posrečilo, da so z vrvimi in drugimi pripomočki izvlekli ponesrečenega po nekem kamnu na plano. — Gore pač zahtevajo leto za letom svoje žrtve, le žal da je zopet mlad nadobuden mladenič na ta grozni način končal.

Iz Šoštanja. Veselica, katero je priredil minolo nedeljo Sokol pri gospodu Basitu v Družmirju, je izborno uspela. Pred vsemi smo občudovali čvrste telovadce šoštanjske pod krepkim vodstvom brata načelnika g. Lukmana. Veselo je bilo videti toliko zdravih, zastavnih mladeničev, toliko narodno čutečih, svežih sreč! Priznani domaći diletantje so se tudi to pot izkazali; pri vprvoritovi »Brat Sokol« igral je sleherni z vnemo in dobrim umevanjem igre. »Brat Sokol« izrazil je mnogo neprisiljenega smerja in veselja. Nato pa se je oglašila iz deklinskih prsi ubrana slovenska pesem. Pevovodja g. Tajnik žel je s svojim zborom hvaležno odobravanje in le želite, da si svoje slave trajno ohrani in z veseljem posveti izpolnjevanju svojega zabora. Najbolj vesel je bil pojav, da se je veselice v tako lepem številu udeležile naša kmetsko ljudstvo. Prodalo se je blizu 300 vstopnic. Pokazali so s tem, da znajo ceniti sokolsko društvo, ki z bistrom očesom čuva nad slov. Šoštanjem. Pod večer je brat odstarosta v lepem govoru vzpostavljal čile mladineč k pridnemu delu, novo vstopiviči član pa je napisl sokolski misli ter končal svoj govor z zlatim rekom:

Slovenec vsak naj bode Sokol Slovenka vsaka Sokolica potem bo tudi Slovenec na svoji zemlji svoj gospod! Z naglico razširila se je med našimi nemčurji vest, da pride na sokolsko veselico nad 200 Sokolov. Med tem ko Sokolom samim niti na misel ni prišlo, pričakovati tujih gostov, so nam to uslušali postrežljivi nemčurji. Ves »šenstajnerksindel« hitel je na kolodvor »dostojno« sprejeti Sokole. Dva

tovarniška delavca bila stanalačnjata in sta stala dobro oborožena na kolodvoru, da bi izvzala kak prepri in bi prišlo do boja. V obrambo so si postavili ti lačenpergarji policeja in dva žandarja. Vlak priživiga, obrazni naši tajčgesint purgarjev so bili še bolj zeleni, kakor železni vozovi, a čudo eduvito glej: Sokolov ni bilo. Mati Germanija je bila izven nevarnosti in junaki so jo ucvrli kakor politi kužki osramočeni domov, oba delavca pa sta šla s svojima pipcema krompir lupit in korenje strgati. Heil Prügelkultur!

Izpred marlborškega sodišča. Dne 21. septembra t. l. je sedel na zatožni klopi 22 let stari Franc Lah, delavec v Zgornjih Jablanah radi hudo delstva uboja. Dne 24. julija t. l. je popival s svojim lastom Jurijem Kmetcem v Cirkveh, dokler nista bila oba precej pijana. Ko sta prišla domov, sta se začela prepriati. Med prepriji je vrgel Lah proti svojemu lastu kolic, ki ga je zadel v spodnji del života. Čez tri dni je Kmetec umrl. Porotniki so stavljeno vprašanje o uboju zanikali, pač pa potrdili vprašanje glede prekoračenja silobrana. Lah je bil obsojen na osem mesecev težke ječe. — Dne 22. t. m. sta se zagovarjala 11letni Herbert Kaspar in 17letni Josip Gonza iz Budine pri Ptiju radi hudo delstva poskušenega umora. Ko je prišel dne 18. julija t. l. ravnatelj ptujske braničnice Ivan Kasper, pozno ponoči do svoje vile v Budini, in hotel na vrtni strani odkleniti vrata, tedaj je počil v bližini strel. Krogla je zadele Kasperja v levo roko, radi cesar mu je padel kijuč na tla. V desnici je imel samokres, ki ga je ponosči vedno s seboj nosil, ter je ž njim ustrelil v smer, iz katere je prišel strel. Takoj nato je zopet počelo, in Kasper je bil zadel v desno roko. Tekel je na cesto, kjer je kričal, da je napaden, in da naj mu žena vrže njegov drugi samokres. Tega samokresa ni bilo mogoče nikjer dobiti. Pozneje se je dognalo, da je bil Kasper ustreljen s svojim izginolim samokresom. Zaprli so ženo, s katero je živel Kasper v večnem prepri. Ker se ji ni moglo nicesar dokazati, da je izpuščena iz zapora. Dne 2. avgusta t. l. se je pri sedniji javil Kasperjev hlapce Josip Gonza, ki je izpovedal, da je on hotel ustreliti ravnatelja Kasperja, ker ga je k temu nagovoril njegov 11letni sin Herbert. Aretiran Herbert Kasper je priznal, da je res nagovarjal Gonzo, naj ustreli njegovega očeta, in mu je zato da očetov samokres in 10 nabojev. Kot vrok je navajal to, da ga je oče vedno pretepjal, posebno kadar je prinesel slabo spričevalo iz šole. Pri glavni obravnavi Hribert vse to taji; pravi, da je hlapcu samokres samo posodil, da pa ni vedel, kaj bo ž njim naredil. Bilo je zaslisanju več Heribertoval součencev, ki so potrdili, da jim je večkrat pravil, da bo ustrelil svojega očeta. Oče zagovarja sina, češ, da ni imel nobenega povoda za tako dejanje, ker ga je on vedno rad imel in mu je tudi vsako željo izpolnil. On je preprican, da se gre v tem slučaju za navaden rop, pri katerem ne moreta biti njegova žena in sin prav nič prizadeta. — Porotniki so potrdili vprašanje poskušenega umora glede Josipa Gonza, zanikali pa so vprašanje o nagovarjanju k umoru po Heriberto Kasperju. Josip Gonza je bil nato obsojen v 18mesečno teškoječo, Heribert Kasper je bil oproščen. — Dne 23. septembra je bil radi uradnega poneverjanja obsojen deželni pismonoš Matija Marinič iz Iljaševcev pri Ljutomeru na 15 mesecev težke ječe.

V Celovcu se je včeraj ustanovila zveza slovenskih županov na Koroškem. I. zborovanje avstrijskih tesarskih mojstrov se vrši na Dunaju v dnevi od 25.—28. t. m. Na tem shodu se bude razpravljalo o raznih prepornih točkah tega stavbenega obrata. Med drugim se bude poslala rezolucija za prepotrebno reformo stavbenega zakona iz leta 1893. Na vstopenu je tudi velezanimiva točka »Brandprobe« poskus požara na raznih objektih. Shodu predseduje trgovinski minister dr. R. Weisskirchner. Nadalje se udeleže razne korporacije in stavbeniki, ki se zanimajo za razvoj in napredek stavbarstva. Iz Kranjskega se udeleže: Fr. Ravnikar, tesarski mojster v Domžalah in nekaj drugih stavbenikov.

Pozar je uničil dne 21. t. m. Marij Kurnikovi v Tupaličah hišo v vsem premoženjem. Škode je okrog 5000 K; zavarovalnina znaša samo 1400 K.

Zaboden je bila 22. t. m. bivša gostilničarka pri »Fasselwirtu« v Mariboru, Karolina Köring. Dala je kolarskemu mojstru Francu Eggerju dve zaušnici, kar je tega tako razjezilo, da jo je z nožem sunil v trebuš. Poskodba je teška.

Brat in sestri obsojeni na vešala. Pred porotnim sodiščem v Ogrskem Hradišču so bili 22. t. m. obsojeni radi roparskega umora na smrt na vešalah 27letni brat, 24 in 34letni sestri Cap.

Madžarsacija Boane. Madžarsko društvo »Magyar Egyesület« v Šajarevu je sklenilo, da uvede slednje poučne tečaje: 1. Tečaj madžarskega jezika za odrasle, 2. Tečaj madžarskega jezika za otroke od 7. leta naprej. 3. Tečaj hravatskega jezika za Madžare. Madžari delajo, »bratje« katoličani, pravoslavni in moslemi se pa prepričajo za osovo senco.

Elektroadiograf »Ideal«, Franc Ježefova cesta št. 1 ima od srede 22. septembra do petka, dne 24. septembra slednji spored: Klobučarska obrt. (Po naravi.) Nicoló de Lapi. (Zgodovinska drama.) Od jajca do pečenke. (Po naravi.) Perutninarski zavod. Oropani policijski komisar. (Komično.)

Prvi kinematograf Pathé prej Edison, Dunajska cesta 22 ima od srede, dne 22. do petka 24. septembra 1909 slednji spored: Buča plesalka. (Komično.) Več nego uboštvo...! (Drama.) Prihod kralja v Benetke. (Po naravi.) Nevesta Cowoya. Blazna za šalo. (Komično.)

Amerika in družba sv. Cirila in Metoda. Piše se nam iz New-Yorka: Porocali smo že, da smo se dne 4. julija t. l. zbrali newyorški Slovenci v českem »Narodnem domu«, da ustanovimo po celi Ameriki podružnice šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Pri posvetovanju se je sklenilo, da se v svrhu lažjega poslovanja imenujejo podružnice po številkah. Podružnica v New Yorku naj bi imela kot glavna podružnica št. 1. Izvolil se je takoj odbor in sicer: predsednikom Josip Rems, tajnikom Ivan Zupan in blagajnikom Vincenc Zevnik. Dosejaj so se ustanovile: podružnica štev. 1 v New Yorku, štev. 2 v Dunlu, Pa., štev. 3 v Bridgeport, Ohio, štev. 4 v Pueblo, Col. in štev. 5 v Cumberlandu, Wyo. Upamo, da bodo v doglednem času ustanovljene podružnice po vseh slovenskih naseljih. Pri posvetovanju dne 4. julija se je tudi sprožila misel, da bi se uplivalo na slovenske delavke Jednote v Ameriki, ki štejejo približno 500 društv z nad 25 tisoč članimi, da se pri glavnih zborovanjih določi za vsakega člena letni prispevek za Ciril Metodovo družbo na Kranjskem od 1—5 centov. Na leto prav gotovo lahko najuboznejši delavec daruje 5 centov, kar bi pa pomenjalo za glavno družbo letni prispevek 6250 kron! Da bi se le ta lepa misel urešnčila! A žal, da se slovenski časopisi v Ameriki, za zatirane brate v Avstriji preklicano malo zmenijo. In vendar bi lahko uplivali, da bi vsak ameriški Slovenec položil »mal dar, domu na altar«. — O razmerah in zavtoritvi »Avstrijskega doma« v New Yorku ste že poročali. O tej stvari izvolute priobčiti se slednje: Predsednik »Avstrijskega doma« je dr. Breitenfeld, rodom Žid. In ta predsednik se je prav čifutsko izmazal iz zadreg. Javil je nanreč naselniškemu uradu na Ellis Islandu, da pridejo v »Avstrijski dom« največ Slovani, ki so pa v omiki tako daleč zaostali, da niti ne znajo jesti z noži in vilicami, da ne znajo rabiti obrisače in da so se dekleta, prisiljena (?) h kopanj, obrisala s svojimi krili. »Iz teh krajev«, je rekel ta čifutski predsednik, »prihajajo ljudje, ki so še od domovine navajeni, da se z njimi grobo in grdo ravna!« To je sicer dragoceno priznanje, ker dokazuje, da so avstrijski Slovani po mnenju »nemških« Avstrijev tjudje manj vredne vrste, pojasniti pa moram, da prihajajo v ta »Avstrijski dom« skoraj izključno Slovenci, da je torej ta nemški čifut žalil v prvi vrsti nas Slovence. Sramotno pa je, da je pričanja in misijonar za ta dom, znaniji slovenski franciškan p. Kazimir Zakrajsk, izvajanje čifuta dr. Breitenfela v polnem obsegu potrdil. Ta p. Zakrajsk je oni človek, ki je skušal zasejati med ameriškimi Slovencem starokranjsko, klerikalno politiko. Iz Clevelandga ga je nagnal škof, ker so bili cerkveni računi v ne redu, in ker je sejal med tamoznje Slovence prepri. Nasel je zavjetje v »Avstrijskem domu« v New Yorku.. Ni dolgo tega, kar se je vrnil škof Trobec iz Evrope. Prideli so pri tej priliki banket v »Avstrijskem domu« in tam je sedel slovenski škof zraven Žida dr. Breitenfela. Ta se je po banketu izrazil: »Obglej ich ein Jude bin, habe ich doch einem katholischen Bischof eine Prädigt gehalten.« Kaj pa mu je »pridigoval«, vam žal ne morem naznamenit, ker mi ni znano. Ker je »Rafaelova družba« s svojim »Avstrijskim domom« tako sramotno propadla, naj se odslej vsak slovenski izseljenec obrne na »Slavonic Imigrant Society« na št. 4. Old Slip, New York, City. Ta družba mu preskrbi vse potrebno in to brezplačno.

Furtimaši v Istri. Pazin, 24. septembra. Včeraj se je tu vršila glavna skupščina »Dijaskega podpornega društva za Istro«. Po prizadevanju škofa Mahniča so duhovniki napeli vse moči, da iztrgajo narodno premoženje iz sedanjih rok in je spravijo v klerikalne. Duhovniki so pripravili vse polno kmetov; samo en duhovnik je imel 1900 pooblastil, podpisanih od kmetov, katerim je škofijska kurija plačala članarino. Razprava je bila viharna in je trajala pet ur. Terorizem furtimašev je bil strahovit. Inteligenca je spoznala, da proti taki podivjani, vsaki pametni besedi nepristopni druhali ničesar ne opravi in je zapustila skupščino. Dijasko podporno društvo je s tem prešlo v klerikalne roke. Med inteligenco vladajo največja nevolja.

Ogrska kriza. Budimpešta, 24. septembra. Danes opoldne se je v trgovinskem ministru sešel ministrski svet in so vsi ministri podpisali prošnjo za odprtje. Budimpešta, 24. septembra. Kleikalni »Alkotmany« javlja, da se mudi Kristoffy, bivši minister, v Fejervayjevem kabinetu in provzročitelj borbe za volilno reformo, že dva dni na Dunaju in da paktira s posredovanjem kršč. socijalcev in Legerjevih najožjih priateljev s prestonaslednikom in z vladnimi krogri.

Budimpešta, 24. septembra. »Egyetértes« prijavlja različne izreke prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinandu o ogrski krizi. Najznačilnejše je, da je prestolonaslednik baje rekel: Habsburška dinastija hčete dati na Ogrskem živečim narodom splošno in enako volilno pravico, a tisti, ki imajo na Ogrskem oblast v rokah, tegu ne pripuste.

Žrtev »veleizdajniškega« procesa v Zagrebu.

Zagreb, 24. septembra. V ječi je obtoženega Vasica zadele kap; morali so ga prepeljati v bolnico. Zadele ga je kap vsled tripljenja v ječi, kjer je že 13 mesecev.

Dinastija Karadjorgjević

Belgrad, 24. septembra. »Dnevni List« poroča obširno o novem hišnem zakonu za vladajočo dinastijo. Za slučaj, če bi sedanji prestolonaslednik Aleksander umrl brez otrok, preide prestolonasledništvo na bivšega prestolonaslednika Gjorgja.

Vojska revolucija na Grškem.

Atene, 24. septembra. Zavladala je splošna panika, ker oficirski zvezci neče čakati na obljubljene reforme, nego namerava uveljaviti vojaško diktaturo, da s silo uresniči oficirski program. Signatura splošne zbegosti je dejstvo, da pošiljajo banke kar morejo denarja v inozemstvo.

Dragi bratje!

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na večletni član, brat dr. Ivan Milan Hribar, odvetnik v Ljubljani.

Bratska naša dolžnost je da rajnega brata spremimo v čim največjem številu k večnemu počitku.

Odbor pozivlja vse svoje člane, da se pogrebi, ki se vrši jutri, v soboto, 25. t. m. ob 4 popoldne iz hiše žalosti v Gosposki ulici, udeleže polnočevalno.

Zbirališče je do 3/4. popoldne v »Narodnem domu«.

Na zdar!

Odbor ljubljanskega »Sokola«.

Roncegno

Prirodna arzeno - žel. zdravna voda. Močno arzenikovo. Uspešno pomaga pri krvnih, kožnih, ženskih bolezni, muljarji in mrazici. Zdravno, prizoreno. Za domačino zdravljene se doberi. Opremljen je z zdravljilicami in lotovljevico Roncegno (Juž. Tirolska) 535 m zdravljil

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Zltnne cene v Budimpešti.

Dne 24 septembra, 1909

Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 1383
aprila 1910 za 50 kg K 1393
za okt. 1909 za 50 kg K 962
Koruz za maj za 50 kg K 704
Oves za oktober 1909 za 50 kg K 741
5 vin. ceneje.

Elektrologitne poročila

gledala nad morjem 500 m. Prednji kranj 730 m.

Cas	Stanje	Barometrična	Vetrov.	Nebo
23. 9. xvi.	739.5	146	sl. szahod del jasno	
24. 7. zl.	739.7	130	brezvetr. megla	
2. pop.	738.8	211	sl. szuhod del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 15.4, norm. 13.8. Padavina v 24 urah 13.4 mm.

Mlad 3554-1

trgovski pomočnik

železniške in špecerijske stroke, se sprejme pri Fr. Omersi st., Kranj.

Mlad

strojni ključavnica

se sprejme takoj v trajno službo.

Kje, pove upravnštvo »Slovenega Naroda«.

3579

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za kadilce.
4813 Glavna zaloge lekarna 40
Ob. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Narodna knjigarna

v Ljubljani
na Jurčičevem trgu št. 3.

priporoča

kanceliski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir.

Rasete s pisemskim papirjem.

Črgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Dobjemalne knjizice po različnih cenah.

Zalaoga šolskih zvezkov in risank.

Zavitek za uradje v vseh velikostih.

Velika izber vseh pisarniških potrebitin, zvirovnikov, peres, peresnikov, radirik, kamenčkov, tablice, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike

Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst od najpreprostejših do najfinješih.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje

Poezilske knige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintoniki.

Lezioni italiane.

Conversazione, grammatica, litteratura. Sannuncia dal 18 di questo messe' Dalmatinova ulica 5 al pianterreno.

V svrhu razlikovanja kupljivih delov neke v Trstu obstoječe trgovine z zagotovljenimi moškimi obletami, so iste

mlad pomočnik

te stroke. Biti mora slovenske narodnosti ter znati nemški jezik ter mora vložiti v to trgovino od 2000 do 4000 K. v gotovini. Imel bi dobro plačo in bi bil zainteresiran v kupljih z določenim odstotkom. Poleg tega bi dobival 6% letnih obresti od vložene glavnice, ki bi se pravno zavarovala na trgovini, ki je vredna 50.000 K. 3525 3

Ponudbe, ne anonimne, je poslati na naslov: O. Muhr, Trst, ulica S Francesco d' Assisi št. 4, II. nadst., II. stopnica.

Monter

za vodovodno inštalacijo se tako sprejme proti dobri plači pri hidrotektu K. Lachniku, Ljubljana, Beethovenova ulica 4. 3583 1

Sprejmem tako

2 čevljarska pomočnika

za finejša dela. Prikrojevanja zmožni imajo prednost. Delo stalno, plača dobra.

Ivan Smrekar
čevljarski mojster v Mokronugu.

Hotel Tivoji odda

3419 11

več mesecnih sob od 24 K naprej.

Nekaj vagonov

češpelj in tepk

(moštnic) se debi proti takojšnjemu naročilu.

Kje, pove upravnštvo »Slovenega Naroda«.

šivilja

se priporoča

za šivanje oblek in novega perila v hišo. Emunska cesta 4, dverišče, desno.

Sprejmem tako

2 mizarska pomočnika

ki bi bili tudi veča polaganja parket. Delo trajno pri polaganju ali v delavnici.

Fredo Primožič
mizarstvo in parkete, Ljubljana, Rimski cesta 16. 3575-1

Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani javlja tužno vest, da je njen član, g.

dr. Ivan Milan Hribar

odvetnik v Ljubljani

dne 23. septembra 1909 ob 3. uri popoldne preminul.

3567

V Ljubljani, dne 23 septembra 1909.

Za odbor:

dr. Karel Triller
predsednik.

dr. Janko Žirovnik
tajnik.

Akad. fer. društvo „Sava“ v Ljubljani javlja svojim p. n. starejšinam, članom in prijateljem tožno vest, da je danes popoldne preminul njen preblagi starejšina, gospod

dr. Ivan Milan Hribar

odvetnik v Ljubljani

po dolgi, mučni bolezni, v 35. letu svoje starosti.

Bodi pokojniku blag spomin!

3594

V Ljubljani, dne 23. septembra 1909.

Za akad. fer. društvo »Sava«:

Rudolf Est ×
t. č. predsednik.

Miroslav Kuhelj × × ×
t. č. tajnik.

Rodbina Hribarjeva naznanja tožno vest, da je

dr. Ivan Milan Hribar

odvetnik v Ljubljani

po dolgej, mučnej bolezni, v 35. letu svoje starosti, danes popoludne umrl.

Pogreb drazega pokojnika bode v soboto, due 25. septembra 1909 ob 4. popoludne iz hiše žalosti v Gosposkej ulici štev. 12, na pokopališču pri Sv. Križu.

Bodi pokojniku blag spomin!

V Ljubljani, dne 23 septembra 1909.

3566

V imenu rodbine:

Ivan Hribar

ravnatelj banke „Slavije“ in župan.

Kdo bi nameraval z vencem počastiti pokojnika, spomni naj se raje naših narodnih potreb.

Majhen

lep lokal

se odda.

Natančneje se izve pri Fr. Igliču na Mestnem trgu.

3571-1

Za polovično ceno proda ljubljanski „Sokol“ v Narodnem domu 2 visoki, eno leto rabljeni, dobro ohranjeni 3576-1

železni peči

s potrebnimi cevmi.

Več se izve pri tajniku bratu Roglu, Kongresni trg 15, pritičeje.

5000 kron zaslужka

plačam onemu, ki mi dokaze, da moja čudežna zbirka

300 kosov samo za 5 50 K

na priložnostni nakup in sicer:

Prična Švicarska pat. sist. rem. Roskopf žepna ura točno regul. in ki natančno gre, s čletno tvorniško pišemo garancijo; ameriška double-slatka oklepna verižica; 2 amer. dobitna prstana (za dame in gospode); angl. počitna garnitura: manšetni, ovratnički in napravljeni gumbi; amer. žepni nošek; elegantna svilnata kravata najnovjega kraja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprava igla s simili-briljantom; mična damska broša, poslednja novost, koristna popotna toaletna garnitura; elegantna prstna usnj. denarnica; par amer. butonov z umit. žlabitnim kamnom; salonski album z najlepšimi pogledi sveta; prekr. koljč za na vrat ali v lase in prstnih jutrovkih biserov; v indijskih čarovnikov rasvedre vsako družbo in še 250 različ. predmetov, koristnih in neučinkivih pri vsaki hiši — zastonj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf žepne ure, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo 5-50 K. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja S. URBACH, svetovna razpošiljalnica, Krakov štev. 67.

N. B. Kdo naroči 2 zavita, mu pridenev načinjajo 1.50 K. za vse znamke. Za nengajajoče donar takoj nasej, vsak tukaj torej uključen. 3560

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Del. glavnica K 2.000.000.

Podružnica v Spljetu.

Stritarjevo nivo štev. 2.

Podružnica v Celovcu.

Reservni fond K 300.000.

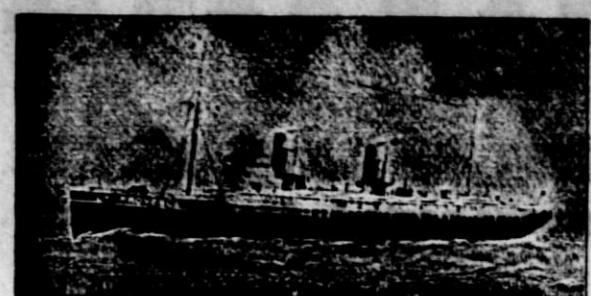
Podružnica v Trstu.

14-109

4 1/2 0%

Kupuje in prodaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst po dnevni kurzu.

Sprejema vloge na kužnice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

Samo 6 dni Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine.

same

2049-18

Ed Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetijski posojilnico“, nasproti gostilne pri „Rigevnu“.

Špolšno kreditno društvo

R. Z. Z. O. Z.

2430 14

v Gospodski ulici št. 7

sprejemata hranične vloge in vloge na tekoči račun in jih obrestuje z 1. julijem 1909 po 4 $\frac{1}{4}$ % brez odbitka rentnega davka; ekspomptira menice in daje posejila na osebni kredit po 5 $\frac{1}{2}$ % do 6 $\frac{1}{2}$ %.

Lastno premoženje znaša v deležih in zakladih K 179 765 55 Skupna aktiva 1,242 166 77 Denarni promet v letu 1908 6 296 087 46

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavien od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Področico), Celovec.

7:25 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Počeločico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.

13:20 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

2:28 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

6:23 zvečer: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

6:40 ponoči: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.

6:42 zvečer: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

5:42 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. - Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

2:05 popoldne: Osebni vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osebni vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

**Šolske potrebščine
vseh vrst
se dobe po najnižjih cenah**

Narodni knjigarni
v Prešernovi ulici št. 7.

Vajenca

za krznarsko obrt
išče Anton Krejčí v Ljubljani,
Wolfove ulice štev. 5. — Hrana in
stanovanje prosto. 3584-1

Pravne 3573-1

sodčke

od španskih vin in konjaka po 16, 32,
64 litrov ima naprednj Fr. Kham,
trgovina s špecerijo in delikatesami

Kupim večje množino dobro ohranjenih

vinskih sodov

z vsebinou od 6 do 30 hektolitrov.
Ponudbe na naslov: Karel Kovat,
Stari trg pri Rakeku. 3561-2

Hotel Ilirija

Kolodvorske ulice št. 22.

V soboto, 25. septembra

koncert

Slovenske Filharmonije.

Vstop prost. Začetek ob 8.

Za prijazen obisk se vlijudno priporoča
Marija Novak. 3593

H. Volk

v Šoštanju, Štajersko

Kemična pralnica

arejena z najnovejšimi stroji na par
in elektriko se priporoča za snaženje
1032 vsakovrstnih oblek itd. 29

Sprejemalnica za Ljubljane pri
I. Magdiću

trojaku, Miklošičeva cesta št. 10.

HOTEL „ILIRIJA“

Kolodvorske ulice št. 22.

Toči se vsak dan svežje marčno
in črno granat pivo (a la Mon-
kovo), najfinčja metliška, Štajerska
in dolenska vina, dobijo se ob
vsakem času mnogovrstne delikatese
po najnižji ceni. — Opoldanski in
večerni abonezi od 52 h naprej.

Pozor!

Kegljišče

se odda že za nekaj dni v tednu.

Za cenjeni obisk se najujudnejše
priporoča Marija Novak

3524-3 hotelinka.

Iv. Bizovičar

umetni in trg. vrlinar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

se priporoča za

nasadilite vrtev, parkov in
balkonov. — Velike izbirne
svetlobnih razstav, vrtne,
preizkušljivih svetlobnih
(perene), krasne svetlobne
grmovje, hortikore, svetlobne
za okna in balcone.

Izvršuje župke, vence in buketi
za rame prilike.

Dalek zavzetitve obrazne in re-
sultativne 1542-25

Trgovina z svetilnami itd.

Naročila na določeno mesto in vreme.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6.50.

Vsič ugodnega ogromnega nakupa so
odd za to nizko ceno: par moških in par
ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove
z modno zbitimi podplati, najnovejše oblike,
dalja par moških in par ženskih modnih
čevljev, elegantnih in luhkih.

Vsi 4 pari samo K 6.50.

Za varočitev zadostuje dolgot.

3581 Razpoložljivo po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Nezajedno rad zamenjam.

Krojaški pomočnik

za veliko ali majhno delo, se sprejme

takej. 3574-1

Povpraša naj se pri A. Lombarju v

Zgornji Štiki.

Sprejme se takej

mesarski pomočnik

pri Karlu Kovaču, mesaru v Sta-

rem trgu pri Rakeku. 3562-1

Na drobno in debelo!

Zahtevajte povsod domač izdelek!

Zavratnice (kravate)

Iz prve Jugoslovanske tvornice T. Mlekužu v Ljubljani
so dobe v glavni zalogi pri

3365 5

Ludoviku Dolencu

v Ljubljani, Prešernova ulica 14.

Na debelo in drobno!

Žbrasne damske klobuke kakor tudi za deklice in otroke,

najnovejše mode, v največji izbiri,

po zelo ugodnih cenah

priporoča

Modni salon P. Magdić

Ljubljana, nasoroti glavne pošte.

3550-2

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole, učite-
lišče in licej, za obrtne in stro-
jarske in kovne šole

ima

v najnovejših izdajah

v zalogi

„Narodna knjigarna“

v Ljubljani

v Prešernovi ulici št. 7.